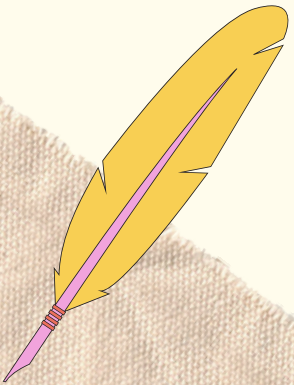

Syllabus Distribution

Social Studies

6th–10th

2024-25

ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀ: 6^{ਵੀਂ} ਸੈਸ਼ਨ 2024-25

ਮਹੀਨਾ	ਵਿਸ਼ਾ	ਪਾਠ ਨੰ.	ਪਾਠ ਦਾ ਨਾਂ	Mapped Learning Outcome	Related Link
ਅਪ੍ਰੈਲ/ ਮਈ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ-1	ਪ੍ਰਿਥਵੀ: ਸੂਰਜ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਅੰਗ	SST601. ਤਾਰਿਆਂ, ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਅਤੇ ਉਪ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੂਰਜ, ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਚੰਨ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇਵਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। SST608. ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅੰਧ- ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/6th-social-science#h.q4940qs7r2c1
		ਪਾਠ-2	ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਆਂ	SST602. ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਕਰਕੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਮੰਡਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਚਾਣਦਾ ਹੈ। SST603. ਦਿਨ-ਰਾਤ ਅਤੇ ਮੌਸਮ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/6th-social-science#h.q4940qs7r2c1
	ਇਤਿਹਾਸ	ਪਾਠ-7	ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਅਧਿਐਨ-ਸ਼੍ਰੇਣੀ	SST609. ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ (ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਆਦਿ) ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/6th-social-science#h.q4940qs7r2c1
		ਪਾਠ-8	ਆਦਿ ਮਨੁੱਖ: ਪੱਥਰ ਯੁੱਗ	SST610. ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼, ਸਥਾਨ	https://www.punjabeducare.org/6th-social-science#h.q4940qs7r2c1

			<p>ਆਦਿ ਅੰਕਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।</p> <p>SST611. ਮੁੱਢਲੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀਆਂ ਵਿਲੱਖਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <p>SST617. ਵਿਭਿੰਨ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਪੜ੍ਹਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p>	
	ਪਾਠ-9	ਹੜੱਪਾ ਸਭਿਅਤਾ	<p>SST613 ਪ੍ਰਚੀਨ ਸਮੇਂ ਦੇਰਾਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਭੋਜਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪੜਾਅ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ, ਸਿੰਧ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਆਦਿ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਦੂਸਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ।</p>	https://www.punjabeducare.org/6th-social-science#h.q4940qs7r2c1
ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-18	ਸਮੁਦਾਇ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਲੋੜਾਂ	<p>SST619. ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਮਨੁੱਖੀ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <p>SST620. ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿਹਤਮੰਦ ਵਤੀਰਾ</p>	https://www.punjabeducare.org/6th-social-science#h.q4940qs7r2c1

				ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।	
ਜੁਲਾਈ/ ਅਗਸਤ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ-3	ਗਲੇਬ : ਧਰਤੀ ਦਾ ਮਾਡਲ	SST604. ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਅਤੇ ਗਲੇਬ ਉੱਪਰ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ, ਮਹਾਂਦੀਪਾਂ ਅਤੇ ਸਾਗਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਸਕਦਾ ਹੈ। SST605. ਲੰਬਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਥਕਾਰਾਂ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਧਰੁਵਾਂ, ਭੂ-ਮੱਧ ਰੇਖਾ, ਕਰਕ ਰੇਖਾ, ਮਕਰ ਰੇਖਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਕਸ਼ੇ ਅਤੇ ਗਲੇਬ ਉੱਤੇ ਪਹਿਚਾਣਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/6th-social-science#h.q4940qs7r2c1
		ਪਾਠ-10	ਵੈਦਿਕ ਕਾਲ	SST618. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਅਤੇ ਸੋਚ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਦਰਾਂ- ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/6th-social-science#h.q4940qs7r2c1
	ਇਤਿਹਾਸ	ਪਾਠ-11	ਭਾਰਤ 600 ਈ.ਪੂ. ਤੋਂ 400 ਈ. ਪੂ. ਤੱਕ	SST618. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਅਤੇ ਸੋਚ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਦਰਾਂ- ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/6th-social-science#h.q4940qs7r2c1
		ਪਾਠ-12	ਮੌਰੀਆ ਅਤੇ ਸੁੰਗ ਕਾਲ	SST612. ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਵੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਸੂਚੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਅਸ਼ੋਕ ਦੇ	https://www.punjabeducare.org/6th-social-science#h.q4940qs7r2c1

				<p>ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਗੁਪਤ ਕਾਲ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਅਤੇ ਪੱਲਵਾਂ ਦੇ ਰੱਥ ਮੰਦਰ ਆਦਿ।</p> <p>SST614. ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਮੁੱਦਿਆਂ, ਘਟਨਾਵਾਂ, ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ</p>	
		ਪਾਠ-13	ਭਾਰਤ 200 ਈ.ਪੂ. ਤੋਂ 300 ਈ.ਤੱਕ	<p>SST618. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਅਤੇ ਸੋਚ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p>	<p>https://www.punjabeducare.org/6th-social-science#h.q4940qs7r2c1</p>
	ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-19	ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ	<p>SST621. ਵਿਤਕਰੇ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸੋਮਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।</p> <p>SST622. ਸਿਹਤਮੰਦ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਰਨ ਲਈ ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <p>SST623. ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ।</p>	<p>https://www.punjabeducare.org/6th-social-science#h.q4940qs7r2c1</p>
ਅਕਤੂਬਰ/ ਨਵੰਬਰ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ-4	ਨਕਸ਼ੇ : ਸਾਡੇ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦਗਾਰ	<p>SST607. ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਪੈਮਾਨਾ, ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ</p>	<p>https://www.punjabeducare.org/6th-social-science#h.q4940qs7r2c1</p>

				ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਆਂਢ-ਗੁਆਂਢ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਤਿਆਰ	
		ਪਾਠ-5	ਧਰਤੀ ਦੇ ਪਰਿਮੰਡਲ	SST606. ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਭੂਗੋਲਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਪਹਾੜਾਂ, ਪਠਾਰਾਂ, ਮੈਦਾਨਾਂ, ਮਾਰੂਥਲਾਂ, ਦਰਿਆਵਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਤੇ ਪਹਿਚਾਣਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/6th-social-science#h.q4940qs7r2c1
	ਇਤਿਹਾਸ	ਪਾਠ-14	ਗੁਪਤ ਸਾਮਰਾਜ	SST612. ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਵੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਸੂਚੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਅਸ਼ੋਕ ਦੇ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਗੁਪਤ ਕਾਲ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਅਤੇ ਪੱਲਵਾਂ ਦੇ ਰੱਥ ਮੰਦਰ ਆਦਿ। SST616. ਕਲਾ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਛੱਤਰ ਵਿਗਿਆਨ, ਦਵਾਈਆਂ, ਗਣਿਤ ਅਤੇ ਧਾਤਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਆਦਿ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/6th-social-science#h.q4940qs7r2c1
		ਪਾਠ-15	ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ ਕਾਲ (600-650) ਈ.	SST612. ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਵੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਸੂਚੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਅਸ਼ੋਕ ਦੇ	https://www.punjabeducare.org/6th-social-science#h.q4940qs7r2c1

				ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਗੁਪਤ ਕਾਲ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਅਤੇ ਪੱਲਵਾਂ ਦੇ ਰੱਥ ਮੰਦਰ ਆਦਿ।	
		ਪਾਠ-16	ਚਾਲੂਕਿਆ ਅਤੇ ਪੱਲਵ	SST612. ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਵੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਸੂਚੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਅਸ਼ੋਕ ਦੇ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਗੁਪਤ ਕਾਲ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਅਤੇ ਪੱਲਵਾਂ ਦੇ ਰੱਥ ਮੰਦਰ ਆਦਿ।	https://www.punjabeducare.org/6th-social-science#h.q4940qs7r2c1
	ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-20	ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ	SST624. ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰ- ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸੰਘੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। SST625. ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/6th-social-science#h.q4940qs7r2c1
ਦਸੰਬਰ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ-6	ਸਾਡਾ ਭਾਰਤ: ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ	SST605. ਲੰਬਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਥਕਾਰਾਂ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਧਰੁਵਾਂ, ਭੂ-ਮੱਧ ਰੇਖਾ, ਕਰਕ ਰੇਖਾ, ਮਕਰ ਰੇਖਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਕਸ਼ੇ ਅਤੇ ਗਲੇਬ ਉੱਤੇ ਪਹਿਚਾਣਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/6th-social-science#h.q4940qs7r2c1

	ਇਤਿਹਾਸ	ਪਾਠ-17	ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ	SST615. ਧਰਮ, ਕਲਾ ਅਤੇ ਭਵਨ ਨਿਰਮਾਣ ਕਲਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਾਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/6th-social-science#h.q4940qs7r2c1
	ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-21	ਸਰਵਜਨਕ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ	-----	https://www.punjabeducare.org/6th-social-science#h.q4940qs7r2c1
ਜਨਵਰੀ / ਫਰਵਰੀ	ਦੁਹਰਾਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ				
ਮਾਰਚ	ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ				

ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀ : 7^{ਵੀਂ} ਸੈਸ਼ਨ 2024-25

ਮਹੀਨਾ	ਵਿਸ਼ਾ	ਪਾਠ ਨੰ.	ਪਾਠ ਦਾ ਨਾਂ	Mapped Learning Outcome	Related Link
ਅਪ੍ਰੈਲ/ ਮਈ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ-1	ਵਾਤਾਵਰਨ	<p>SST701. ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਦੇ ਅੰਤਰੀਵ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਪਰਤਾਂ, ਚਟਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਵਾਯੂ ਮੰਡਲ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ ਪਹਿਚਾਣਦਾ ਹੈ।</p> <p>SST706 ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅੰਤਰ ਸੰਬੰਧਿਤਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <p>SST707 ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਉਪਾਅ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।</p>	https://www.punjabeducare.org/7th-social-science#h.x1q3z5vgyx41
		ਪਾਠ-2	ਧਰਤੀ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰਲਾ ਰੂਪ	SST704. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ / ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਰਕੇ ਭੂ-ਖੰਡਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/7th-social-science#h.x1q3z5vgyx41
	ਇਤਿਹਾਸ	ਪਾਠ-7	ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ (ਕਦੇ, ਕਿੱਥੇ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ)	SST713. ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪੜਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਸੋਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/7th-social-science#h.x1q3z5vgyx41
		ਪਾਠ-8	ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਜੇ	SST714. ਮੱਧ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਥਾਨ ਉੱਪਰ ਹੋਈਆਂ ਮੁੱਖ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਸਥਾਨ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/7th-social-science#h.x1q3z5vgyx41

				SST716. ਮੱਧ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।	
		ਪਾਠ-9	ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਗਤੀਆਂ (700-1200 ਈ.)	SST716. ਮੱਧ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/7th-social-science#h.x1q3z5vgyx41
	ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-18	ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ	SST722. ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/7th-social-science#h.x1q3z5vgyx41
ਜੁਲਾਈ/ ਅਗਸਤ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ-3	ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਅਤੇ ਤਾਪਮਾਨ	SST701. ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਦੇ ਅੰਤਰੀਵ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਪਰਤਾਂ, ਚਟਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਵਾਯੂ ਮੰਡਲ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ ਪਹਿਚਾਣਦਾ ਹੈ। SST705. ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/7th-social-science#h.x1q3z5vgyx41
	ਇਤਿਹਾਸ	ਪਾਠ-10	ਦਿੱਲੀ ਸਲਤਨਤ	SST717. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜ-ਵੰਸ਼ਾਂ ਜਿਵੇਂ ਖਿਲਜੀ, ਤੁਗਲਕ, ਮੁਗਲਾਂ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਸੈਨਿਕ ਨਿਯੰਤਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। SST718. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ	https://www.punjabeducare.org/7th-social-science#h.x1q3z5vgyx41
		ਪਾਠ-11	ਮੁਗਲ ਸਾਮਰਾਜ	SST718. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ	https://www.punjabeducare.org/7th-social-science#h.x1q3z5vgyx41
		ਪਾਠ-12	ਸਮਾਰਕ ਨਿਰਮਾਣ	SST719. ਮੰਦਰਾਂ, ਮਸਜਿਦਾਂ, ਮਕਬਰਿਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ	https://www.punjabeducare.org/7th-social-science#h.x1q3z5vgyx41

			ਕਲਾ	ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।	
		ਪਾਠ-13	ਨਗਰ, ਵਪਾਰੀ ਅਤੇ ਕਾਰੀਗਰ	SST716. ਮੱਧ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/7th-social-science#h.x1q3z5vgyx41
	ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-19	ਲੋਕਤੰਤਰ ਸੰਸਥਾਤਮਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ	SST723. ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਮਾਨਤਾ, ਆਰਥਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਵਿੱਚ ਭੇਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। SST724. ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/7th-social-science#h.x1q3z5vgyx41
ਅਕਤੂਬਰ/ ਨਵੰਬਰ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ-4	ਮਹਾਂਸਾਗਰ	SST704. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ / ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਰਕੇ ਭੂ-ਖੰਡਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/7th-social-science#h.x1q3z5vgyx41
		ਪਾਠ-5	ਕੁਦਰਤੀ ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ	SST708 ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ ਜਿਵੇਂ ਜਲਵਾਯੂ, ਭੂ-ਖੰਡ ਸੰਬੰਧੀ ਤਰਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। SST710. ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਕ ਸੋਮਿਆਂ - ਹਵਾ, ਪਾਣੀ, ਊਰਜਾ, ਜੀਵ-ਜੰਤੂ ਅਤੇ ਬਨਸਪਤੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। SST711. ਜਲਵਾਯੂ ਖੰਡਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਲਵਾਯੂ ਖੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਰਮਿਆਨ ਅੰਤਰ ਸੰਬੰਧਿਤਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। SST712. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ	https://www.punjabeducare.org/7th-social-science#h.x1q3z5vgyx41

				ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।	
ਇਤਿਹਾਸ	ਪਾਠ-14	ਕਬੀਲੇ, ਖਾਨਾਬਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਭਾਈਚਾਰੇ	SST715. ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਬੀਲੇ, ਘੁਮੱਕੜ, ਚਰਾਗਾਹੀ, ਵਣਜਾਰੇ ਆਦਿ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਹਾਲਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/7th-social-science#h.x1q3z5vgyx41	
		ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਕਾਸ	SST720. ਨਵੇਂ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲਹਿਰਾਂ (ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਸੂਫੀ) ਦੇ ਉਭਾਰ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। SST721. ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਸੂਫੀ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਅਜੋਕੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਰਤਾਰੇ ਸਬੰਧੀ ਨਤੀਜੇ ਕੱਢਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/7th-social-science#h.x1q3z5vgyx41	
		ਖੇਤਰੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ	SST720. ਨਵੇਂ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲਹਿਰਾਂ (ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਸੂਫੀ) ਦੇ ਉਭਾਰ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/7th-social-science#h.x1q3z5vgyx41	
ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-20	ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ	SST725. ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। SST726. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। SST727. ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਪਹਿਚਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/7th-social-science#h.x1q3z5vgyx41	
ਦਸੰਬਰ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ-6	ਮਨੁੱਖੀ ਵਾਤਾਵਰਨ- ਬਸਤੀਆਂ,	SST702. ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਜਾਂ ਗਲੋਬ ਉੱਪਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਲਵਾਯੂ ਖੰਡਾਂ ਦਾ ਫੈਲਾਅ ਅਤੇ ਵੰਡ ਅੰਕਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/7th-social-science#h.x1q3z5vgyx41

			ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ	SST703. ਹੜ੍ਹ, ਭੂਚਾਲ, ਸੇਕੇ ਵਰਗੀਆਂ ਆਫ਼ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।	
	ਇਤਿਹਾਸ	ਪਾਠ-17	18ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ	SST718. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/7th-social-science#h.x1q3z5vgyx41
	ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-21	ਜਨਤਕ ਸੰਚਾਰ (Media) ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ	SST731. ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਸਧਾਨਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। SST732. ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/7th-social-science#h.x1q3z5vgyx41
ਜਨਵਰੀ / ਫਰਵਰੀ	ਦੁਹਰਾਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ				
ਮਾਰਚ	ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ				

ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀ: 8^{ਵੀਂ} ਸੈਸ਼ਨ 2024-25

ਮਹੀਨਾ	ਵਿਸ਼ਾ	ਪਾਠ ਨੰ.	ਪਾਠ ਦਾ ਨਾਂ	Mapped Learning Outcome	Related Link
ਅਪ੍ਰੈਲ/ ਮਈ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ-1	ਸਾਧਨ-ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ	SST806. ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਬਣਾਵਟੀ ਸੋਮਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/8th-social-science#h.dmjmaygpf03w
		ਪਾਠ-2	ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨ	SST807. ਸਭ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਸੋਮਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਪਾਣੀ, ਮਿੱਟੀ, ਜੰਗਲ ਆਦਿ ਦੀ ਯੋਗ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਆਸੰਗਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/8th-social-science#h.dmjmaygpf03w
ਇਤਿਹਾਸ		ਪਾਠ-7	ਕਿੱਥੇ, ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ	SST811. ਭਾਰਤੀ ਉਪਮਹਾਂਦੀਪ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਨਾਮਕਰਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੋਮਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਲ ਨੂੰ ਮੱਧ ਕਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਨਾਲੋਂ ਨਿਖੇੜਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/8th-social-science#h.dmjmaygpf03w
		ਪਾਠ-8	ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ	SST812. ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣ ਗਈ।	https://www.punjabeducare.org/8th-social-science#h.dmjmaygpf03w
		ਪਾਠ-9	ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਬਣਤਰ, ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਸਿਵਿਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ	SST812. ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣ ਗਈ।	https://www.punjabeducare.org/8th-social-science#h.dmjmaygpf03w
		ਪਾਠ-10	ਪੇਂਡੂ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ	SST813. ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਜਿਵੇਂ ਨੀਲ ਦਾ ਵਿਦਰੋਹ, ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/8th-social-science#h.dmjmaygpf03w

	ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-22	ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ	SST823. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/8th-social-science#h.dmjmaygp f03w
		ਪਾਠ-23	ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼ ਕਈ ਕਾਨੂੰਨ	SST823. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/8th-social-science#h.dmjmaygp f03w
ਜੁਲਾਈ/ ਅਗਸਤ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ-3	ਖਣਿਜ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਸਾਧਨ	SST801. ਕੱਚੇ ਮਾਲ, ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/8th-social-science#h.dmjmaygp f03w
				SST805. ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖਣਿਜ ਜਿਵੇਂ ਕੋਲਾ ਅਤੇ ਖਣਿਜ ਤੇਲ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਅੰਕਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।	
	ਇਤਿਹਾਸ	ਪਾਠ-11	ਬਸਤੀਵਾਦ ਅਤੇ ਕਬਾਇਲੀ ਸਮਾਜ	SST814. 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਬਾਇਲੀ ਸਮਾਜਾਂ ਦੇ ਸਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। SST815. ਕਬਾਇਲੀ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/8th-social-science#h.dmjmaygp f03w
		ਪਾਠ-12	ਦਸਤਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ	SST817. ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪੁਰਾਣੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕੇਂਦਰ, ਹਸਤ ਕਲਾ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਪਤਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/8th-social-science#h.dmjmaygp f03w

		ਪਾਠ-13	1857 ਈ. ਦਾ ਵਿਦਰੋਹ	SST816. 1857 ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੇ ਸਰੋਤ, ਸਰੂਪ, ਫੈਲਾਅ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਸਿੱਖੇ ਗਏ ਸਬਕ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/8th-social-science#h.dmijmaygp f03w
		ਪਾਠ-14	ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ	SST818. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/8th-social-science#h.dmijmaygp f03w
		ਪਾਠ-15	ਇਸਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ	SST819. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁੱਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਤੀਵਾਦ, ਔਰਤਾਂ, ਵਿਧਵਾ ਵਿਆਹ, ਬਾਲ ਵਿਆਹ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/8th-social-science#h.dmijmaygp f03w
	ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-24	ਮੁੱਢਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੁੱਢਲੇ ਕਰਤੱਵ	SST824. ਯੋਗ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਮੁੱਢਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। SST825. ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੀ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀ (ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ) ਵਿੱਚ ਮੁੱਢਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/8th-social-science#h.dmijmaygp f03w
		ਪਾਠ-25	ਸੰਸਦ-ਬਣਤਰ, ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ	SST826. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। SST828. ਰਾਜਾਂ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣਾ ਹਲਕਾ ਅੰਕਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/8th-social-science#h.dmijmaygp f03w

ਅਕਤੂਬਰ/ ਨਵੰਬਰ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ-4	ਸਾਡੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	<p>SST802. ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ, ਖੇਤੀ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <p>SST808. ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਣਕ,ਚਾਵਲ, ਸੂਤੀ ਅਤੇ ਜੂਟ ਆਦਿ। ਉਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਉੱਪਰ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p>	https://www.punjabeducare.org/8th-social-science#h.dmjmaygpf03w
		ਪਾਠ-5	ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ	-----	https://www.punjabeducare.org/8th-social-science#h.dmjmaygpf03w
	ਇਤਿਹਾਸ	ਪਾਠ-16	ਜਾਤੀ- ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਚਣੌਤੀ	SST819. ਵੱਖ -ਵੱਖ ਮੁੱਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਤੀਵਾਦ, ਔਰਤਾਂ, ਵਿਧਵਾ ਵਿਆਹ, ਬਾਲ ਵਿਆਹ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/8th-social-science#h.dmjmaygpf03w
		ਪਾਠ-17	ਬਸਤੀਵਾਦ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪਰਿਵਰਤਨ	SST820. ਆਧੁਨਿਕ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਕਲਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਅੰਕਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/8th-social-science#h.dmjmaygpf03w
		ਪਾਠ-18	ਕਲਾਵਾਂ: ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ, ਸਾਹਿਤ, ਭਵਨ ਨਿਰਮਾਣ ਕਲਾ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ	SST820. ਆਧੁਨਿਕ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਕਲਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਅੰਕਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/8th-social-science#h.dmjmaygpf03w
		ਪਾਠ-19	ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅੰਦੋਲਨ: 1885-	SST821. 1870 ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੱਕ ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲਹਿਰ ਦੇ	https://www.punjabeducare.org/8th-social-science#h.dmjmaygpf03w

			1919 ਈ.	ਸਫ਼ਰ ਨੂੰ ਅੰਕਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।	science#h.dmijmaygp f03w
ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ- 26	ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ		SST829. ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਜਿਵੇਂ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ.ਕਾਨੂੰਨ, ਆਰ.ਟੀ.ਈ. ਕਾਨੂੰਨ)।	
				SST830. ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjab educare.org/8th- social- science#h.dmijmaygp f03w
	ਪਾਠ- 27	ਸਮਾਜਿਕ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ	SST832. ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੱਕਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjab educare.org/8th- social- science#h.dmijmaygp f03w	
ਦਸੰਬਰ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ-6	ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ	SST804. ਜੰਗਲੀ ਅੱਗ, ਭੂ-ਖਿਸਕਣ, ਸਨਅਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjab educare.org/8th- social- science#h.dmijmaygp f03w
	ਇਤਿਹਾਸ	ਪਾਠ- 20	ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ : 1919-1947	SST821. 1870 ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੱਕ ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਨੂੰ ਅੰਕਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjab educare.org/8th- social- science#h.dmijmaygp f03w
		ਪਾਠ- 21	ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਭਾਰਤ	SST822. ਕੌਮੀ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjab educare.org/8th- social- science#h.dmijmaygp f03w
	ਨਾਗਰਿਕ	ਪਾਠ-	ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ	-----	https://www.punjab educare.org/8th-

	ਸ਼ਾਸਤਰ	28	ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਰ ਜਾਣ- ਪਛਾਣ		social- science#h.dmjmaygp f03w
ਜਨਵਰੀ /ਫਰਵ ਰੀ	ਦੁਹਰਾਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ				
ਮਾਰਚ	ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ				

ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਸ਼੍ਰੇਣੀ: 9^{ਵੀਂ} ਸੈਸ਼ਨ 2024-25

ਮਹੀਨਾ	ਉਪ-ਵਿਸ਼ਾ	ਪਾਠ ਨੰ.	ਪਾਠ ਦਾ ਨਾਂ	Mapped Learning Outcome	Related Link
ਅਪ੍ਰੈਲ/ ਮਈ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ-1(a)	ਭਾਰਤ: ਅਕਾਰ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ	<ul style="list-style-type: none"> ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1. ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸਥਾਨ, ਰਾਜ, ਕੇਂਦਰੀ-ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭੌਤਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲੱਭਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1. ਸਿੱਖਿਆਰਥੀ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਤੱਥਾਂ, ਡਾਟਾ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਅਤੇ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ: ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਭੌਤਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਹੋਰ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਭੌਤਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕਰਨੀ। 	https://www.punjabeducare.org/9th-social-science#h.6nv5n0kwdetl
		ਪਾਠ-1(b)	ਪੰਜਾਬ: ਅਕਾਰ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ	-----	
		ਪਾਠ-2(a)	ਭਾਰਤ: ਧਰਾਤਲ/ ਭੂ-ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ	<ul style="list-style-type: none"> ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭੌਤਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਜੰਗਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ, ਰੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਨਣਾ ਅਤੇ ਵਰਨਣ ਕਰਨਾ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1. ਸਿੱਖਿਆਰਥੀ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਤੱਥਾਂ, ਡਾਟਾ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਅਤੇ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ: ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ 	https://www.punjabeducare.org/9th-social-science#h.6nv5n0kwdetl

				ਦੀਆਂ ਭੌਤਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਹੋਰ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਭੌਤਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕਰਨੀ।	
ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-1	ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕਹਾਣੀ		<ul style="list-style-type: none"> ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। <p>1.ਸਾਲਾਨਾ ਵਾਧੇ ਦੀ ਦਰ ਬਾਰੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।</p> <p>2.ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਰੀਬੀ, ਸਾਖਰਤਾ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਖੁਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਆਯਾਤ ਅਤੇ ਨਿਰਯਾਤ ਆਦਿ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।</p>	https://www.punjabeducare.org/9th-social-science#h.6nv5n0kwdetl
ਇਤਿਹਾਸ	ਪਾਠ-1	ਪੰਜਾਬ: ਭੂਗੋਲਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ	-----		
	ਪਾਠ-2	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸਮਾਜ	-----		
ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-9	ਵਰਤਮਾਨ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ		<ul style="list-style-type: none"> ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। <p>ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਣਾਂ, ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ, ਜੁਆਬਦੇਹੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। 	https://www.punjabeducare.org/9th-social-science#h.6nv5n0kwdetl

				<ol style="list-style-type: none"> 1. ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕਰਨਾ। 2. ਸਮਕਾਲੀਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਤੰਤਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ, ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਅਤੇ ਭੂਟਾਨ ਆਦਿ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨਾ। 	
ਜੁਲਾਈ/ ਅਗਸਤ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ-2(b)	ਪੰਜਾਬ : ਧਰਾਤਲ/ਭੂ-ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ	-----	
		ਪਾਠ-3(a)	ਭਾਰਤ: ਜਲਪ੍ਰਵਾਹ	<ul style="list-style-type: none"> • ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। <ol style="list-style-type: none"> 1. ਭੂਗੋਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਬਦਵਾਲੀਆਂ ਜਿਵੇ:-ਕਿ ਮੁੱਖ ਮਾਧਿਅਨ ਰੇਖਾ, ਪਾਣੀ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਮਾਨਸੂਨ, ਮੌਸਮ, ਜਲਵਾਯੂ, ਪੈਦੇ ਅਤੇ ਜੰਤੂ, ਵਸੋਂ ਘਣਤਾ ਆਦਿ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ। • ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। <ol style="list-style-type: none"> 1. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਾਟੇ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਸੋਂ ਅਤੇ ਵਰਖਾ। <ul style="list-style-type: none"> • ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ: <ol style="list-style-type: none"> 1. ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਨਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ, ਭੌਤਿਕ ਅਤੇ ਵਸੋਂ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਕਸ਼ੇ। • ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਸਮੱਸਿਆ /ਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। <ol style="list-style-type: none"> 1. ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ। 	https://www.unjabeducare.org/9th-social-science#h.6nv5n0kwdetl

	ਪਾਠ-3(b)	ਪੰਜਾਬ: ਜਲੰਤਰ	-----	
ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-2	ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਸਾਧਨ	<ul style="list-style-type: none"> ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। <ol style="list-style-type: none"> 1. ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਰੀਬੀ, ਸਾਖਰਤਾ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਖੁਰਾਕ, ਸੁਰੱਖਿਆ, ਆਜ਼ਾਤ ਅਤੇ ਨਿਰਯਾਤ ਆਦਿ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। 	https://www.punjabeducare.org/9th-social-science#h.6nv5n0kwdetl
ਇਤਿਹਾਸ	ਪਾਠ-3	ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਵਿਕਾਸ (1539-1581 ਈ.)	-----	
	ਪਾਠ-4	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ: ਯੋਗਦਾਨ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵ	-----	
ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-10	ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ	<ul style="list-style-type: none"> ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। <ol style="list-style-type: none"> 1. ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਣਾਂ, ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ, ਜੁਆਬਦੇਹੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। <ul style="list-style-type: none"> ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਰੇ, ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ 	https://www.punjabeducare.org/9th-social-science#h.6nv5n0kwdetl

				<p>ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ।</p> <p>1. ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਬਣਤਰ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p>	
		ਪਾਠ-11	<p>ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ</p>	<p>• ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <p>1. ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਣਾਂ, ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ, ਜੁਆਬਦੇਹੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <p>• ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਰੇ, ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ।</p> <p>1. ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਣਾਂ, ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ, ਜੁਆਬਦੇਹੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <p>• ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਰੇ, ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ।</p> <p>1. ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ, ਇਨਸਾਫ਼, ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸਮਾਨਤਾ ਆਦਿ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p>	<p>https://www.punjbeducare.org/9th-social-science#h.6nv5n0kwdetl</p>

ਅਕਤੂਬਰ / ਨਵੰਬਰ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ-4	ਜਲਵਾਯੂ	<ul style="list-style-type: none"> ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1. ਭੂਗੋਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਬਦਵਾਲੀਆਂ ਜਿਵੇ:-ਕਿ ਮੁੱਖ ਮਾਧਿਅਨ ਰੇਖਾ, ਪਾਣੀ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਮਾਨਸੂਨ, ਮੌਸਮ, ਜਲਵਾਯੂ, ਪੌਦੇ ਅਤੇ ਜੰਤੂ, ਵਸੋਂ ਘਣਤਾ ਆਦਿ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਰੇ, ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ । 1. ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਦਰਿਆ, ਜਲਵਾਯੂ, ਵਸੋਂ ਵੰਡ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚਲੇ ਪੌਦੇ ਅਤੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1. ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਜਲਵਾਯੂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1. ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਮੌਸਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਢਾਲਣ ਬਾਰੇ। 	https://www.punjabeducare.org/9th-social-science#h.6nv5n0kwdetl
		ਪਾਠ-5	ਕੁਦਰਤੀ ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਨ	<ul style="list-style-type: none"> ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1. ਪੈਦਾਵਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। 	https://www.punjabeducare.org/9th-social-science#h.6nv5n0kwdetl

				<ul style="list-style-type: none"> • ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਰੇ, ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ । 1. ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ। • ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1. ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ। 	
ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-3	ਗਰੀਬੀ : ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਚਣੌਤੀ	<ul style="list-style-type: none"> • ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1. ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੇ ਪੱਧਰਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨਾ। • ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਰੇ, ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ । 1. ਆਰਥਿਕ ਮਸਲੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਰੀਬੀ, ਭੂਮੀਹੀਣਤਾ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਆਦਿ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। 2. ਸਮਾਜਿਕ ਬੇ-ਦਖਲੀ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ । • ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1. ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਕਾਸ ਸੂਚਕਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰੁਝਾਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਾਖਰਤਾ ਅਤੇ 	https://www.punjabeducare.org/9th-social-science#h.6nv5n0kwdetl	

				<p>ਗਰੀਬੀ ਦਰ।</p> <p>2. ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਭਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼-(ੳ)ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਟਾਉਣਾ (ਅ) ਭੋਜਨ ਸੁਰੱਖਿਆ (ੲ) ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ (ਸ) ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। <p>1. ਅਕਾਲ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ</p>	
ਇਤਿਹਾਸ	ਪਾਠ-5	ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ	<ul style="list-style-type: none"> • ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। <p>1. ਸਮਾਜਿਕ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀ, ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ, ਰੂਸੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਾਮ, ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਸਾਲ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <p>2. ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਮਹੱਤਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਥਾਨ ਨਕਸ਼ੇ 'ਤੇ ਲੱਭਦਾ ਹੈ।</p> <p>ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <p>1. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਅਤੇ ਰੂਸੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨਾ।</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਰੇ, ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ 	<p>https://www.punjabeducare.org/9th-social-science#h.6nv5n0kwdetl</p>	

			<p>ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ।</p> <p>1. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕ੍ਰਾਂਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ।</p> <p>2. ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬਦਲਾਅ ਵਿਚਲੇ ਅੰਤਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। <p>1. ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਿਛੋਕੜ</p>	
	ਪਾਠ-6	ਰੂਸੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ	<ul style="list-style-type: none"> • ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। <p>1. ਸਮਾਜਿਕ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀ, ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ, ਰੂਸੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਾਮ, ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਸਾਲ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। <p>1. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਅਤੇ ਰੂਸੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨਾ।</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਰੇ, ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ 	<p>https://www.punjabeducare.org/9th-social-science#h.6nv5n0kwdetl</p>

			<p>ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ।</p> <ol style="list-style-type: none"> ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕ੍ਰਾਂਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ। ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬਦਲਾਅ ਵਿਚਲੇ ਅੰਤਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। 	
	ਪਾਠ-7	ਵਣ-ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਬਸਤੀਵਾਦ	<ul style="list-style-type: none"> ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। <ol style="list-style-type: none"> ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੂਹਾਂ ਸਮੇਤ ਵਣ-ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ, ਵਾਤਾਵਰਣੀ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਲੇ ਜੀਵਿਕਾ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ। <ul style="list-style-type: none"> ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਦੇ ਹੁਨਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। <ol style="list-style-type: none"> ਵਰਗਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। 	https://www.punjabeducare.org/9th-social-science#h.6nv5n0kwdetl
ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-12	ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਸਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰ	<ul style="list-style-type: none"> ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। <ol style="list-style-type: none"> ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕਰਨਾ। 	https://www.punjabeducare.org/9th-social-science#h.6nv5n0kwdetl
	ਪਾਠ-13	ਲੋਕਤੰਤਰ ਤੇ ਚੋਣ ਰਾਜਨੀਤੀ	<ul style="list-style-type: none"> ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। <ol style="list-style-type: none"> ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਣਾਂ, ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ, ਜੁਆਬਦੇਹੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ 	https://www.punjabeducare.org/9th-social-science#h.6nv5n0kwdetl

				<p>ਰਾਜ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। <ol style="list-style-type: none"> ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕਰਨਾ। <ul style="list-style-type: none"> ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਰੇ, ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ । <ol style="list-style-type: none"> ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। <ul style="list-style-type: none"> ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। <ol style="list-style-type: none"> ਚੋਣ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ। 	
ਦਸੰਬਰ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ-6	ਜਨਸੰਖਿਆ ਜਾਂ ਵਸੋਂ	<ul style="list-style-type: none"> ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। <ol style="list-style-type: none"> ਜਨਸੰਖਿਆ, ਵੰਡ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ। 	https://www.punjabeducare.org/9th-social-science#h.6nv5n0kwdetl
	ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-4	ਭਾਰਤ ਦੀ ਅੰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ	<ul style="list-style-type: none"> ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਰੇ, ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ । <ol style="list-style-type: none"> ਆਰਥਿਕ ਮਸਲੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਰੀਬੀ, ਭੂਮੀਹੀਣਤਾ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਆਦਿ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਬੇ-ਦਖਲੀ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ । 	https://www.punjabeducare.org/9th-social-science#h.6nv5n0kwdetl

				<ul style="list-style-type: none"> • ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1. ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਕਾਸ ਸੂਚਕਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰੁਝਾਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਾਖਰਤਾ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਦਰ। 2. ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਭਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼- (ੳ)ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਟਾਉਣਾ (ਅ) ਭੋਜਨ ਸੁਰੱਖਿਆ (ੲ) ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ (ਸ) ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। • ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1. ਭੋਜਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ। • ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ, ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣਦਾ ਹੈ। 1. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ • ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਸਮੱਸਿਆ /ਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1. ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ 2. ਭੋਜਨ ਦੀ ਕਮੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ 3. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ ਅਤੇ ਭੁੱਖ ਤੋਂ ਬਚਣਾ 	
ਇਤਿਹਾਸ	ਪਾਠ-8	ਪਹਿਰਾਵੇ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਇਤਿਹਾਸ	-----		

	ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-14	<p>ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਐਨ ਸਮੱਗਰੀ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਰੇ, ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ, ਇਨਸਾਫ਼, ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸਮਾਨਤਾ ਆਦਿ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। <ol style="list-style-type: none"> ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਹੁਨਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। <ol style="list-style-type: none"> ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ। 	https://www.punjabeducare.org/9th-social-science#h.6nv5n0kwdetl
ਜਨਵਰੀ/ਫਰਵਰੀ	ਦੁਹਰਾਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ				
ਮਾਰਚ	ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ				

ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਸ਼੍ਰੇਣੀ: 10^{ਵੀਂ} ਸੈਸ਼ਨ 2024-25

ਮਹੀਨਾ	ਉਪ-ਵਿਸ਼ਾ / ਪਾਠ ਨੰ. ਅਤੇ ਪਾਠ ਦਾ ਨਾਂ			Mapped Learning Outcome	Related Link
ਅਪ੍ਰੈਲ/ ਮਈ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ-1	ਸੋਮੇ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ	<p>ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <p>1. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ, ਖਣਿਜਾਂ, ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਅਤੇ ਨਾ-ਨਵਿਆਉਣ ਯੋਗ ਊਰਜਾ ਸਰੋਤਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <p>ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <p>1. ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਅਸਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ।</p> <p>2. ਪਾਣੀ, ਜੰਗਲਾਂ, ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਦੇਸੀ ਪੁਰਾਣੇ ਜਾ ਆਧੁਨਿਕ ਢੰਗਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ।</p>	https://www.punjabeducar.e.org/10th-social-science%23h.iauk9o6Ohte#h.kk6nr5n2s5lu
		ਪਾਠ-2	ਜੈਵਿਕ ਭੂਗੋਲ	<p>ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <p>1. ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਅਸਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ।</p> <p>2. ਪਾਣੀ, ਜੰਗਲਾਂ, ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਦੇਸੀ ਪੁਰਾਣੇ ਜਾ ਆਧੁਨਿਕ ਢੰਗਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ।</p>	https://www.punjabeducar.e.org/10th-social-science%23h.iauk9o6Ohte#h.kk6nr5n2s5lu
	ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-1	ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ-ਇੱਕ ਜਾਣ ਪਛਾਣ	<p>ਘਟਨਾਵਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <p>1. ਕੁੱਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <p>2. ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p>	https://www.punjabeducar.e.org/10th-social-science%23h.iauk9o6Ohte#h.kk6nr5n2s5lu

			3. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕੰਮ-ਧੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ-ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।	
	ਪਾਠ-2	ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਾਪ	<p>ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <p>1. ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਪੂੰਜੀ, ਟਿਕਾਉ ਵਿਕਾਸ, ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ, ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਮਦਨ, ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਸੂਚਕ, ਬਹੁਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੰਪਨੀ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਪਾਰ, ਉਦਾਰੀਕਰਣ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼।</p> <p>2. ਪੈਸੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ, ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ।</p> <p>ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <p>1. ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ।</p> <p>2. ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਰਥਿਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਲਈ ਉਪਲੱਬਧ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ</p>	https://www.punjabeducare.org/10th-social-science%23h.iauk9o60hte#h.kk6nr5n2s5lu
ਇਤਿਹਾਸ	ਪਾਠ-1	ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਭੂਗੋਲਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ	-----	
	ਪਾਠ-2	ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ	-----	

			ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਵਸਥਾ		
		ਪਾਠ-3	ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ	-----	
	ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-10	ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ	-----	
ਜੁਲਾਈ/ ਅਗਸਤ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ-3	ਜਲ ਸਾਧਨ	<p>ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <p>1. ਪਾਣੀ, ਹਵਾ, ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਅਵਾਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਮੱਨੁਖੀ ਸਿਹਤ ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ।</p>	https://www.punjabeducare.org/10th-social-science%23h.iauk9o6Ohte#h.kk6nr5n2s5lu
		ਪਾਠ-4	ਖੇਤੀਬਾੜੀ	<p>ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <p>1. ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਤੇ ਕੋਇਲਾ, ਲੋਹਾ, ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ, ਚਾਵਲ, ਕਣਕ, ਚਾਹ, ਕਾਫੀ, ਰਬੜ ਅਤੇ ਸੂਤੀ ਕੱਪੜਾ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।</p> <p>3. ਭੂਗੋਲ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਧਨ (ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਅਤੇ ਨਾ-ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਸਾਧਨ), ਨਿਰਭਰ ਖੇਤੀ, ਵਪਾਰਕ ਖੇਤੀ, ਸਥਾਨ-ਅੰਤਰੀ ਖੇਤੀ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ।</p> <p>ਘਟਨਾਵਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀ</p>	https://www.punjabeducare.org/10th-social-science%23h.iauk9o6Ohte#h.kk6nr5n2s5lu

			<p>ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <p>1. ਖਣਿਜ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਗੁਜ਼ਾਰੇਵੰਦੀ (ਨਿਰਵਾਹ ਯੋਗ) ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਖੇਤੀ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <p>2. ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਤੇ ਚੌਲ ਅਤੇ ਕਣਕ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਰਤਾਰੇ, ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ :</p> <p>ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <p>ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <p>1. ਫਸਲੀਕਰਣ, ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ (ਪੈਟਰਨ) ਦੇ ਬਦਲਾਵ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ।</p> <p>ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ / ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <p>ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਲਈ।</p>	
ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-3	ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ	<p>ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <p>1. ਪੈਸੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ, ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ।</p> <p>ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ / ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <p>ਅ) ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ, ਘੱਟ ਆਮਦਨੀ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਲੋਨ/</p>	<p>https://www.punjabeducare.org/10th-social-science%23h.iauk9o6Ohte#h.kk6nr5n2s5lu</p>

				ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ।	
		ਪਾਠ-4	ਭਾਰਤੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ	ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ: 1. ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਲਾਕੇ, ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਅਸਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ। 2. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੈਕਟਰਾਂ ਦਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ।	https://www.punjabeducare.org/10th-social-science%23h.iauk9o6Ohte#h.kk6nr5n2s5lu
ਇਤਿਹਾਸ		ਪਾਠ-4	ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਤੱਕ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ	-----	
		ਪਾਠ-5	ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜੀਵਨ, ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਸ਼ਖਸੀਅਤ	-----	
		ਪਾਠ-6	ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ	-----	
ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ		ਪਾਠ-11	ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ	ਘਟਨਾਵਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ: 1. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। 2. ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਲਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।	https://www.punjabeducare.org/10th-social-science%23h.iauk9o6Ohte#h.kk6nr5n2s5lu
ਅਕਤੂਬਰ/ ਭੂਗੋਲ		ਪਾਠ-5	ਖਣਿਜ	ਘਟਨਾਵਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ	https://www.punjabeducare.org/10th-social-science%23h.iauk9o6Ohte#h.kk6nr5n2s5lu

ਨਵੰਬਰ		ਪਦਾਰਥ ਤੇ ਉਰਜਾ ਦੇ ਸਰੋਤ	<p>ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <p>1. ਖਣਿਜ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਗੁਜ਼ਾਰੇਵੰਦੀ (ਨਿਰਵਾਹ ਯੋਗ) ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਖੇਤੀ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <p>ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <p>6. ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਜਿਵੇਂ: ਧਰਤੀ ਹੇਠ ਪਾਣੀਆਂ ਤੇ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਉਤਪੰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p>	e.org/10th-social-science%23h.iauk9o6Ohte#h.kk6nr5n2s5lu
	ਪਾਠ-6	ਨਿਰਮਾਣ ਸਨਅਤਾਂ	<p>ਘਟਨਾਵਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <p>ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕੰਮ-ਧੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ-ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p>	https://www.punjabeducare.org/10th-social-science%23h.iauk9o6Ohte#h.kk6nr5n2s5lu
	ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-5	ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ	<p>ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <p>1. ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਲਾਕੇ, ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਅਸਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ।</p> <p>2. ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਪਾਰ ਉੱਪਰ ਪੈ ਰਹੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ।</p> <p>3. ਆਰਥਿਕ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਅੰਤਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣਾ।</p> <p>ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <p>4. ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਸਿਰਜਨਾਤਮਕ ਜਵਾਬ ਲੱਭੋ</p>

			<p>(ੳ) ਜੇ ਭਾਰਤ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕੱਚਾ ਤੇਲ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।</p> <p>(ਅ) ਜੇ ਬਹੁ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਣ।</p> <p>(ੲ) ਸੰਨ 2050 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ।</p> <p>(ਸ) ਜੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦਾ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?</p>	
	ਪਾਠ-6	ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸਰੰਖਣ	<p>ਘਟਨਾਵਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। 2. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕੰਮ-ਧੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ-ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। 	https://www.punjabeducar.e.org/10th-social-science%23h.iauk9o6Ohte#h.kk6nr5n2s5lu
ਇਤਿਹਾਸ	ਪਾਠ-7	ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ: ਮੁੱਢਲਾ ਜੀਵਨ, ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ	-----	
	ਪਾਠ-8	ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਯੁੱਧ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ	-----	
ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-12	ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ	<p>ਘਟਨਾਵਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p>	https://www.punjabeducar.e.org/10th-social-science%23h.iauk9o6Ohte

			<p>1. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <p>2. ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਲਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p>	e#h.kk6nr5n2s5lu
	ਪਾਠ-13	ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਸਰੂਪ	<p>ਘਟਨਾਵਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <p>1. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <p>2. ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਲਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <p>3. ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ- ਗਾਂਧੀਵਾਦ, ਸਮਾਜਵਾਦ, ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਮਹਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਤੀਵਾਦ ਅਤੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇਕਤਾਵਾਦ (ਫਿਕਰੂਵਾਦ, ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ), ਜਾਤੀਵਾਦ ਆਦਿ ਦੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <p>ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ :</p> <p>ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।</p> <p>ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <p>1. ਆਮ ਚੁਣਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ।</p> <p>2. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ</p>	https://www.punjabeducare.org/10th-social-science%23h.iauk9o6Ohte#h.kk6nr5n2s5lu

				<p>ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨਾ।</p> <p>ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <p>ਆਰਥਿਕ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਅੰਤਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣਾ।</p> <p>ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ:</p> <p>ਸਥਾਨਕ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕੋਮੀ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ।</p>	
ਦਸੰਬਰ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ-7	ਆਵਾਜਾਈ ਤੇ ਸੰਚਾਰ: ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਿੰਦ-ਜਾਨ	<p>ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ / ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ:</p> <p>ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਲਈ।</p>	https://www.punjabeducare.org/10th-social-science%23h.iauk9o6Ohte#h.kk6nr5n2s5lu
	ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-7	ਵਿੱਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ	<p>ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ:</p> <p>ਵਿੱਤੀ ਸਾਖਰਤਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂ।</p>	https://www.punjabeducare.org/10th-social-science%23h.iauk9o6Ohte#h.kk6nr5n2s5lu
	ਇਤਿਹਾਸ	ਪਾਠ-9	ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਦੇਣ	-----	
	ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ-14	ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ	-----	
ਜਨਵਰੀ/ਫਰਵਰੀ	ਦੁਹਰਾਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਬੋਰਡ ਪ੍ਰੀਖਿਆ				
ਮਾਰਚ	ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ				